Največji slovenski dnevnik v Zedinjenih državah

Velja za vse leto . . . $3.50
Za pol leta $2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States

Issued every day except Sundays and Legal Holidays.
50,000 Readers

TELEFON: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 2876 CORTLANDT.

NO. 195. — ŠTEV. 195. NEW YORK, MONDAY, AUGUST 20, 1917. — PONEDELJEK, 20. AVGUSTA, 1917. VOLUME XXV. — LETNIK XXV.

Iz Washingtona.

—ooo—

WILSON BO ODGOVORIL PAPEŽU NA NJEGOVO MIROVNO POSLANICO. — ZDRUŽENE DRŽAVE, KI DRŽE RAVNOTEŽJE SILE MED VOJSKUJOČIMI SE, BODO VODILE VSA MIROVNA POGAJANJA. — KLJUB TEMU PA SE BO NADALJEVALO Z VOJNIMI PRIPRAVAMI.

—ooo—

Washington, D. C., 18. avgusta. — Neka administracijska avtoriteta, ki je v stalnem stiku z Belo hišo, je izjavila danes naslednje:

— Administracija si želi miru v prvem ugodnem trenutku, vendar pa ne bo nikakega prekinjenja v vojnih pripravah, dokler se natančno ne preuči in najde varno pot, po kateri bomo šli k zaželjenemu miru.

Združenim državam bo pripadla naloga diktirati pogoje, na podlagi katerih se bo sklenilo mir, kajti Združene države imajo ravnotežje sil v tej vojni.

V prihodnjih par tednih se pričakuje diplomatičnih razvojev, ki bodo pokazali, če je že čas, ali ne, da se preneha s sovražnostmi.

Vsa znamenja kažejo, da bo par nadaljnih mesecev boja zelo pojasnilo situacijo, če bi sedanji napori papeža ne imeli zaželjenega uspeha.

V državnem departmentu je izjavil državni tajnik Lansing:

— Ob mirovnem predlogu papeža se zelo skrbno razmišlja, vendar pa še niso prišli do odločitve. —

V odgovoru na tozadevna vprašanja je izjavil Lansnig, da bodo Združene države same zase odgovorile na papeževo poslanico. Nadalje je rekel, da ostali zavezniki najbrže ne bodo zaprosili Amerike, naj odgovori v imenu vseh zavezniških držav.

Kljub temu pa izjavljajo, da bi predsednik Wilson sporočil papežu še posebno ameriško poslanico, tudi v slučaju, če bi odgovoril v drugi v imenu vseh zaveznikov. V tej ameriški poslanici bi dal izraza stvarem, katerim bi ga ne mogel dati v skupni poslanici.

Glede časa, kdaj bo odposlan odgovor, se ne ve še ničesar natančnega.

Danes je bilo jasno, da vlada manjše zanimanje glede mogočih odgovorov zaveznikov ali skupnega odgovora kot pa glede onega, ki ga bodo dale Združene države papežu.

Zavezniški diplomati v glavnem mestu razpravljajo le o možnem odgovoru predsednika Wilsona, iz česar je razvidno, kako velikansko važnost polagajo zavezniki v besede predsednika Wilsona.

Priznava se, da bo odgovor Wilsona na papeževo poslanico značil preobrat v vojni in ne le razvoj.

Dolgo časa se je že vedelo, da je eden izmed vzrokov, zakaj niso stopile Združene države formalno v dogovor z ostalimi zavezniki ter se udeležile zavezniških konferenc, tam, ker je naziranje ameriške vlade glede mednarodne situacije nestalno, ker se vrše izpremembe od dne do dne in ker je vsak dan pričakovati nepričakovanih razvojev.

Združene države pa hočejo biti proste vsakega pritiska, da slede tej ali oni posebni politiki in da nimajo vsled tega ničesar skupnega s špecialnimi problemi, s katerimi se pečajo ostali zavezniki in to brez zoira na centralne velesile.

Vse to daje predsedniku najširšo polnomoč, da da popolnega izraza ameriškemu mnenju in ameriški politiki.

Z ozirom na to gre lahko predsednik celo tako daleč, da pojasni pogoje, pod katerimi bi bile Združene države voljne uporabiti svoj upliv pri zaveznikih, da se konča sedanjo vojno.

Nobena oseba tukaj pa ne veruje, da bi se zadovoljil predsednik Wilson tudi s pičico manj kot s stvarni, katere je proglasil v splošnem v svojem nagovoru na kongres in na ameriški narod, ko se je pričela vojna.

Od onega nagovora naprej ni predsednik nikdar omenjal nemškega vojevanja s podmorskimi čolni, pač pa je dal večkrat izraza mnenju in nazorom, kakšne izpremembe se morajo izvršiti v Nemčiji, predno bo Amerika prenehala z bojem.

Brezdvomno bo izjavil predsednik v svojem odgovoru na papeža, da ne more Amerika razpravljati o mirovnih pogojih, dokler vrše nemške pomorske sile svoje operacije tiranstva in umora.

Nadalje bo predsednik najbrže izjavil, da bi ne bil mir, ki bi pustil prusko avtokracijo nedotaknjeno nikad stalen in resničen mir, temveč le premirje, ki bi ne tvorilo nikakega jamstva proti ponovitvi sedanje velike vojne.

Končno bo izjavil predsednik, da vlada Združenih držav ne more pogajati s sedanjo nemško vlado.

Nikolaj Romanov v Tobolsku.

Petrograd, Rusija, 19. avgusta. Nikolaj Romanov, prejšnji ruski car, je s svojo družino prišel v Tobolsk, rojstno mesto zloglasnega ruskega meniha Razputina. — Družina je šla z njim prostovoljno. Tobolsk je bil izvoljen zato, ker bo tam najbolj na varnem. Na potu se je lokomotiva pokvarila in je imel vlak nekoliko zamude. — Pravijo, da bo Nikolaj stanoval en teden v palači prejšnjega gubernerja, potem pa ga bodo prepeljali v apaleki samostan, ki se nahaja v gozdu 20 milj od Tobolska.

Tobolsk se nahaja v zapadni Sibiriji, na vznožju Urala.

Angleška ofenziva.

Angleži v dveh ofenzivah. — Napredovali za 500 jardov. — Zlivali vrelo olje na sovražnika. Ujetniki.

London, Anglija, 19. avgusta. — Zavezniška ofenziva v Flandriji narašča in se je že razširila na zelo obširno ozemlje. Pri Ypresu in Poelcapelle so prodrli naprej za 500 jardov na miljo dolgi fronti. Ob istem čosu so pričeli tudi ofenzivo ob Sommi, kjer je bilo mirno že dolgo časa. Zgodaj zjutraj so jurišali nemške zakope med Lempire in Bon. Sinoči pa so zavzeli nemške postojanke pri Havrincourtu. — Severovzhodno od Ypresa znaša število ujetnikov 2114.

Vojaški strokovnjaki so mnenja, da bodo flandrski in francoski boji stopili čisto v novo fazo bojev. Ne samo, da so Angleži pričeli dvojno ofenzivo pri Ypresu in Lensu, ampak imajo tudi toliko število vojaštva, da morejo vprizarjati na več krajih napade, ne da bi to kaj vplivalo na njihove poglavitne operacije.

V zadnjem času se opaža, da angleške čete vderejo v nemške zakope, kadar in na katerem mestu hočejo. Značilno je tudi, da Angleži, dasiravno Nemci vedno vedo, od kod bo prišel napad, dosežejo svoj cilj.

Angleži so pričeli uporabljati nove sile. Ob Sommi so se poslu- ževali "tankov", ki so vprizorili strah v nemških vrstah. V Flandriji pa so pričeli z minami. Prvič se je poročalo o njih pri zavzemanju Messines; rabijo jih pa sedaj proti vsem sovražnim večjim utrbam.

Vporabljajo tudi posebne stroje, ki lijejo vrelo olje v nemške zakope.

Ko so se Nemci v petek v gostih formacijah umikali iz Lensa in se pripravljali, da bi naskočili Kanadce, so se pred Nemci usipali kot dež gosti izstrelki iz topov; nad njimi pa so letalci s strojnimi puškami zabranili umikanje. Nato pa so pričeli posebni stroji še izlivati na nje vrelo olje. Izlili so nanje 500 litrov olja; spekli so se pri živem telesu.

Največje važnosti pa je dejstvo, da se opuščajo zakopi, ki so posebno pri Nemcih dosegli višek popolnosti. Zakopi ne morejo več zdržati bombardiranja s težko artilerijo in so zdaj samo še pasti za vojaštvo. Zdaj uporabljajo samo posamezne jame, katere utrdijo z zidom, za katerega postavijo top in strojno puško. Posebno okoli Ypresa so se Nemci branili na ta način

Pariz, Francija, 19. avgusta. — Posebno hudi artilerijski boji so ob Aisni, v okraju Braye in Cerny. Infanterijskih bojev ni bilo. V Lotaringiji so Nemci poskušali pri Pont a Musson vdreti v francoske zakope, kar pa se jim vsled francoskega ognja ni posrečilo.

Včeraj so francoski letalci izvršili zelo veliko delo. Uničili so 11 nemških letal, 6 pa se jih je moralo umakniti iz boja, ker so bila poškodovana. Drugi oddelki pa so bombardirali mesta v Belgiji in severni Franciji.

Rusko bojišče.

Rusi so odbili vse sovražne napade. — Nemci in Avstrijci napadajo na široki fronti.

London, Anglija, 19. avgusta. Ruski vojni urad poroča, da so Rusi odbili vse nemške in avstrijske napade, katere so vprizorili na široki fronti. Bolj proti severu v bližini Vilne so majhni nemški oddelki podpirani po artileriji poskušali vdreti v ruske zakope pri Naroškem jezeru, toda niso mogli vzdržati ruskega ognja in so se umaknili.

Na Rumunskem so Nemci in Avstrijci pogosto napadali ob Okni, pa vsi napadi so bili odbiti. Skozi ves dan so se vršili boji pri Slanici z menjajočim uspehom. — Proti večeru so bili vsi napadi odbiti.

Ugledni Amerikanci in papeževa nota.

Newyorški kardinal Farley izjavlja:

— Strašne izgube življenj in imetja, katere je povzročila vojna, so dovedle do povratka k zdravi pameti in njegova svetost je smatrala za prilično, obrniti se s pozivom na vse vlade, nahajajoče se v vojni. O njegovih predlogih naj bi skrbno razmišljale merodajne osebe ter končno odločile glede miru ali vojne.

•

Bivši predsednik Taft izjavlja: Papež je seveda za mir, vendar pa ne smejo imeti njegovi predlogi nikakih posledic, dokler stoji Nemčija pod kontrolo pruske vojaške kaste. Ena stvar je, katere ne slišim rad, namreč govorice o miru. Ljudje ponavadi niti ne razumejo, kaj pomeni sedanja situacija.

•

Governer Arizone T. E. Campbell je brzojavil: — Naša vlada naj bi s primernim rešpektom vzela na znanje papeževo mirovno poslanico ter odgovorila, da je naš delež v tej vojni boj za svetovno demokracijo in trajni mir. Rezultata pa ni mogoče doseči po načrtu papeža. Mislim, da so čustva, katerim dajem tukaj izraza, čustva vseh prebivalcev Arizone. Manjšina v naši sredi je za mir, na tej ali oni podlagi. Ta želja pa izvira iz strahu pred morebitnimi osebnimi žrtvami ali pa iz popolnega nerazumevanja našega stališča kot vojskujoča se velesila.

•

Governer iz Missouri, Wallace Crossley, izjavlja: — Narod iz Missouri bi pozdravil svetovni mir, predno bi odšli njegovi mladi ljudje v zakope. Missourčani so za mir z zmago ter zaupajo v državniško vedo in domoljubje predsednika Wilsona.

•

M. Alexander, governer iz Idaho, izjavlja: — Mirovni predlogi v sedanjem času bi morali vsebovati popolno jamstvo in zagotovilo proti bodočim vojnam iz osvojevalnih namenov ter naj bi imeli vtelešene vse principije in pravice, radi katerih je ta narod napovedal Nemčiji vojno. Sedanji čas ni primeren za govorice o miru, razen na podlagi, katero je orisal predsednik Wilson.

•

Škof Gabriels iz Ogdenburga, N. Y., (rimski katolik), izjavlja: — Dasirovno je mir v sedanjem času nemogoče, se nam zdi, da bi bilo za Združene države koristno, če bi razpravljale o tem potom takega zaupanja vrednega posredovalca kot je rimski papež. S tem bi se zagotovilo časten, trajen in konečen mir ter končalo to veliko vojno tsrasti, sovraštva in smrti, ki je preplavila celi svet.

•

Episkopalni škof Samuel Babcock iz Bostona izjavlja: — Papež je upravičen, da se ga s primernim rešpektom posluša, a Združene države ne smejo razmišljati o miru, dokler se Nemci ne umaknejo iz Belgije in Francije ter ponudijo primerno odškodnino.

Laška ofenziva.

Dunaj, Avstrija, 19. avgusta. — Italoljani so ob Soči pričeli novo veliko ofenzivo na 37 milj dolgi fronti, ki sega od Tolmina do morja. Bombardiranje je trajalo poldrugi dan, včeraj popoldne pa je infanterija prešla k napadu med Mrzlim Vrhom in morjem. Boji so najhujši, kar jih je še bilo na tem bojišču. Najhujši so pa pri Tolminu in pri hribu Sv. Gabrijela, južno od Gorice in na kraški planoti. Dosedanja poročila so za Avstrijce ugodna.

St. Quentinska katedrala pogorela.

Berlin, Nemčija, 17. avgusta. — Nemški vojni urad poroča:

St. Quentin je bil zopet pod francoskim ognjem. Streha je padla v katedralo. Notranjost zgodovinske stavbe je zgorela.

Pariz, Francija, 17. avgusta. — Francosko uradno poročilo pa pravi:

Boji v Flandriji.

Zavezniki zmagujejo. — Kanadci e odlikujejo. — Vojni plen se množi. — Mnogo ujetnikov.

London, Anglija, 17. avgusta. — Po serijah anjljutejših protinapadov, s katerimi pa niso mogli ztrgati Angležem niti pedi zemlje, je legel na nemške vrste misterjozen mir. Vidi se, da njihova moč gine in so preslabi, da bi zavzeli izgubljene zemlje.

Kar je bilo napadov, so jih vprizorili samo Angleži in Francozi, ki imajo mnogo opravila s tem, da utrjujejo zavzete postojanke. Posebno se odlikujejo Kanadci, ki so zopet pridobili nekaj ozemlja severno od Lensa, kjer so vjeli 1120 Nemcev. V tem sunku so Angleži zaplenili 24 topov, med njimi je več težkega kalibra.

Ponoči so Nemci severno od Lensa vprizorili tri hude protinapade. Prvi se je izjalovil; v drugem pa so bili Angleži nekoliko potisnjeni nazaj, toda Nemci niso mogli obdržati zasedenih pozicij. Tretji se je tudi popolnoma izjalovil.

Pariz, Francija, 17. avgusta. — Nemci so v bližini Verduna izvršili ljut napad. S početka so sicer zasedli nekaj francoskih prednjih zakopov, toda pozneje so bili iz njih pregnani. Ravno tako so napadali ob Aisni, pa je vse napade odbila francoska artilerija.

Berlin, Nemčija, 17. avgusta. — Nemški vojni urad pooča, da je bilo ob Aisni odbitih več krajevnih francoskih napadov. V okolici Verduna se vrše zelo vroči artilerijski boji, toda Francozi še niso prešli k napadu.

Na vzhodnem bregu Mozele so badenske čete navalile na Francoze v gozdu Caureres; porušili so francoske utrdbe in so se vrnili s 600 jetniki, ki so pripadali trem divizijam.

Včeraj je bilo izstreljenih 16 zavezniških letal.

Zaplenjenje premoga.

Washington, D. C., 18. avgusta Po nekem posvetovanju z živilskim administratorjem Hooverjem se je podal danes predsednik Wilson k trgovski komisiji, kjer si je dal predložiti številke, tikajoče se stroškov proizvajanja premoga. Poročilo komisije priporoča predsedniku, naj prevzame produkcijo in razdelitev premoga. — Predsednik je definitivno sklenil lotiti se pričetkom prihodnjega tedna vprašanja glede stroškov produkcije in razdelitve premoga. Iz urada trgovske komisije je vzel seboj veliko množino statističnega materjala ter se bo preko nedelje pečal s tozadevnimi študiji. — V pondeljek bo najbrže že obelodanil svoj sklep.

Iz dobrega vira se poroča, da ima predsednik namen znižati sedanjo ceno premoga, ne le pri rovih samih, temveč tudi cene, ki jih zahtevajo takozvani komisijski trgovci in prodajale ina drobno. Iz poročil trgovske komisije je baje jasno razvidno, da prodajajo premog pod pred kratkim ugotovljeno maksimalno ceno treh dolarjev za tono, da pa imajo kljub temu še dobre dobičke. Predsednik so dokazali v uradu trgovske komisije, da se posestniki rovov sploh niso brigali za tridolarsko ceno ter zahtevali veliko višjo ceno za svoj premog. Pri teh njihovih naporih pa jih je podpiralo delo pomanjkanje premoga v raznih delih dežele.

Glede tega precej kočljivega vprašanja o premogu je dala trgovska komisija predsedniku prav posebna priporočila. Tako se je na primer priporočilo predsedniku od strani komisije, naj takoj uveljavi določbe postave za kontrolo živil, na podlagi teh določb ima vlada pravico zapleniti ves na dan sprevljeni premog ter ga prodati občinstvu.

Predsednik White, U. M. W. je podal danes daljšo izjavo, glede konference, katro sta imela on in predsednik komiteja Peabody glede produkcije premoga spredsednikom Wilsonom.

Nemčija utrujena.

NEMČIJA TRUDNA VSLED VOJNE. — PREBIVALSTVO JE LAČNO. — GREH, KDOR JE DEBEL. — U-ČOLNI. — KAVA IZ OTROBOV. — KAJ JE Z "BREMENOM?" — STRAŠNA REVŠČINA. — NEMŠKO POSOJILO.

Atlantsko pristanišče, 18. avg. "Nemčija je sita vojne. Njeni sinovi ne gredo več tako veseli, kadar so poklicani. Pod orožje kličejo dečke stare po 17 let. Nemške žene se čudijo, ako so žrtve vredne cilja."

Tako je mnenje Maksa Tannenbauma in Jakoba Šureka, ki sta ravnokar prišla iz Nemčije, kjer sta bila vojna ujetnika.

Šurek pravi, da so debeli ljudje v Nemčiji zelo redka prikazen. Smatrajo jih za zločince. — Kdor ima psa, ali mačko, je kaznovan s $500 globe. Bakreno žico pri cestih železnicah so porabili za municijo in mesto nje razpeli železno žico. Kljuke iz medi ni več najti. Zlata ni več videti, zelo redko tudi nikelj. Posamezne nemške države izdajajo samo papirnat denar. Velike tovarne, kakor Kruppove, izdelujejo svoj denar in ga sprejemajo za živež, katerega prodajajo delavcem.

Narod je vedno lačen. Ves živež se daje samo na nakaznice. Za vsako osebo je dovoljena sledeča hrana na teden: tri funte kruha, 30 gramov sirovega masla, eno jajce, 250 gramov mesa, 50 gramov sladkorja, 20 gramov mila, kos masti; krompir in drug živež dobijo samo tedaj, kadar je kaj zaloge.

Za hleb kruha je treba plačati pet mark. Ako kdo proda nakaznico, zapro prodajalca in kupca za eno leto.

Obleko je mogoče dobiti le s posebnim dovoljenjem in po dolgi preiskavi. Ako policija potrdi, da kdo potrebuje suknjo, jo dobi, drugače moraš nositi staro suknjo.

Tudi vojaki na bojnem polju ne dobivajo boljše hrane. V svojem pripovedovanju, kadar so doma na dopustu, se vedno pritožujejo da dobivajo premalo hrane. Vsak vojak dobi vsake štiri dni tri funte kruha, ako ga sploh imajo. — Mleka ni. Nemci so se navadli na črno kavo. In kaka kava. Žgejo je iz otrobov raznega žita.

Nikdo se proti temu ne pritoži. Kdor kaj takega poskuša, je zaprt. Vsak čas nabijejo kaka naznanila, da so nemške armade zopet napredovale, in narod se nekoliko razveseli. Toda mnogo je hromih mož, ki hodijo po cestah in mnogo je nemških mater, ki so suhe vsled napornega dela in nezadostne hrane.

Vsi stari možje morajo delati. Ako kak dan ne pridejo na delo brez opravičila, jih oblečejo v vojaško suknjo. Nekatere ne briga ne zmaga, ne poraz. Šurek in Tannenbaum pravita, da ne bi bilo veliko razburjenja, ako bi Francozi prekoračili mejo.

Za časa ruske revolucije je bilo v Nemčiji veliko veselje. Narodu so rekli, da je revolucijo povzročila Nemčija in da je to del nemške strategije. Toda vesela poročila so kmalu ponehala prihajati.

Ko so Združene države napovedale vojno, je zavladala po Nemčiji velika potrtost. Niso se bali ameriške armade, toliko pa bolj ameriškega denarja.

"Amerika je velika država", so govorili. "Toda ni pripravljena. Amerika ima samo denar in živež. Ni se nam pa treba bati njenih vojakov."

Upanje, katero so polagali na svoje velike topove, so prenesli na podmorske čolne. Vse nemško prebivalstvo se z velikim upanjem ozira na podmorske čolne, da bodo končali vojno. O usodi "Bremena" se v Nemčiji ni nič objavilo, govori se pa, da je bil potopljen.

Šesto nemško posojilo v maju je vlada zbrala na ta način, da so šolski otroci prispevali in vsakemu vojaku so odtrgali po $3 njegove plače.

Sedmo posojilo bo nudilo žalostno sliko. Narod je prepričan, da meče denar v žrelo, ki nima dna.

Tannenbaum pripoveduje, da je bil v novembru 1914 odpeljan v Nemčijo. Tedaj je živel s svojo ženo in otroci v Aleksandrovi na Ruskopoljskem. Ko so prišli v mesto Nemci, je prebivalstvo večinoma zbežalo, on pa je ostal s svojo družino v mestu. Vsi se namreč mislili, da vojna ne more dalje trajati kot tri mesece. Nekega dne je Tannenbaum skušal dobiti kako delo. Sicer je igralec, toda prijel bi bil za vsako delo. Namenil se je, da odpotuje, navzlic temu, da ga je žena prosila, da naj ostane. Nasproti njegovemu stanovanju je bila železniška postaja. Poklical ga je nek nemški častnik. Vzeli so ga v vojašnico, kjer so mu povedali, da bo moral iti v Nemčijo. Rekel je, da ne gre, toda povedali so mu, da bo moral vseeno iti. Po dolgih prošnjah so mu dovolili, da se je smel posloviti od svoje družine. Pozneje so mu povedali, da je zaprt, ker ga smatrajo za špijona, kajti, ko je stal pred železniško postajo, so mislili o njem, da je špijon. V ječi je dobival zelo slabo hrano in še te le malo.

Prepeljali so ga potem v Havelberg, kjer je videl najbolj sestradane ljudi; bili so Belgijci. Po pet in pet jih je stanovalo v majhnih barakah; vsak dan so dobivali po sto gramov kruha in krožnik juhe iz krompirjevih olupkov.

Vse so ostrigli, peljali jih po snegu do kopališča, kjer so jih skopali v ledeni vodi. Ako so se temu upirali, so jih pretepli, da so se videle maroga po vsem životu.

Nekateri ujetniki so bili tako lačni, da so grizli lesene stene. Po štirih tednih je nastala kolera in tifus. Vedno je prihajalo več nesrečnežev; v enem tednu jih je pomrlo 850. Nemški zdravniki so zbežali in ostali so samo ujeti ruski zdravniki. Po treh mesecih je prišla komisija iz Berlina, nakar je bila odločena boljša hrana.

Tannenbaum je nato moral delati še v tovarni za municijo. Ves čas ni smel pisati svoji ženi. S pomočjo nekega prijatelja se mu je posrečilo, da je prišel v Essen, od koder ga je neka Nemka za 120 mark spravila preko meje na Nizozemsko. V Belgiji se je Tannenbaum sešel s Šurekom in oba sta se odpeljala v Ameriko.

Papeževa poslanica.

Rim, Italija, 19. avgusta. — "Messagero" piše:

— Papež zahteva sedež pri mirovnem kongresu, toda zavezniki so že odločili drugače.

Pošiljateljem denarja.

Kakor že znano, ne sprejemamo več denarja za izplačila v Avstriji, Ogrski in Nemčiji.

Lahko pa vedno še izposlujemo izplačila vojnim ujetnikom in drugim v Rusiji, Italiji in Franciji, kakor tudi onim ljudem na Primorskem, kateri bivajo v krajih, ki so zasedeni po laški armadi.

Kadar pošljete denar, priložite tudi dopisnico ali pismo vojnega ujetnika, ker nam s tem pomagate sestaviti pravilni naslov.

TVRDKA FRANK SAKSER
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)
Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko in Canado	$3.50	Za celo leto za mesto New York	$5.00
Za pol leta	2.00	Za pol leta za mesto New York	3.00
Za četrt leta	1.00	Za četrt leta za mesto New York	1.50
		Za inozemstvo za celo leto	6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.50.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.
Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon: 2876 Cortlandt.

Nikakega miru z avtokracijo.

—ooo—

Mirovni predlogi Vatikana so obsojeni na izjalovljenje in to ne le raditega, ker so pogoji sami po sebi nezadovljivi za proste narode, ki se bore proti prusijanstvu, temveč predvsem radi značaja nemške vlade, s katero naj bi se ti prosti narodi pogajali.

Mogoče bi lahko nastale razmere, vspričo katerih bi se lahko resno razmišljalo o ustanovljenju stanja, kot je obstajala pred vojno, o povratku nemških kolonij ter o medsebojnem prevzetju bremen rekonstrukcije ali zopetne zgraditve Evrope.

Obenem bi se tudi lahko prišlo do sporazuma za mirno poravnavo teritorijalnih in političnih vprašanj, porajajočih se iz te vojne, a vse to se ne more zgoditi, dokler ostane nemška vlada to, kar je sedaj.

Med zavezniki in nemškim narodom bi zaslužili predlogi papeža resnega razmisleka.

Med zavezniki in nemško avtokracijo pa je kaj takega sploh nemogoče.

Prva izmed osnovnih točk, ki jih našteva Vatikan za dosego trajnega miru, mora biti „"da se nadomesti materijalno silo orožja z moralno silo pravice".

Edinole ta stavek razveljavlja in uničuje vse, kar sledi.

Ni je nobene moralne sile pravice, ki bi bila znana sedanji nemški vladi, — vladi, ki je provocirala to vojno, ki je pregazila Belgijo, opustošila Francijo, potopila Lusitanijo, ki je onečaščala ženske in morila otroke ozemlj, katera je zasedla, ki je proglasila brezobzirno vojevanje s podmorskimi čolni, ki je dvignila barbarstvo v vero, izpremenila vojne jetnike v sužnje in ki še vedno kljubuje vsaki božji in človeški postavi, ki je na poti njenim 'vojaškim potrebam".

V namenu, da predloži zavezniškim silam svoje predloge, je prisiljen papež zavzeti stališče, ki direktno nasprotuje dejstvu, namreč **da obstaja v Nemčiji vlada, s katero se je mogoče pogajati na podlagi "pravice in nepristranosti" in ki se bo uklonila "pravilom in jamstvom," katera se hoče veljaviti.**

To je točka, pri kateri se razblini v nič celo poslopje vatikanskega mirovnega predloga.

Demokratične narode se prosi, naj zaupajo še enkrat celo svoje lastno življenje časti nemške vlade, ki **ne pozna nobene časti,** svojo dobro vero nemški vladi, **ki nima nobene dobre vere,** svojo odkritosrčnost nemški vladi, ki je **brez odkritosrčnosti** in svojo integriteto njej, ki **nima nikake integritete.**

Tega se ne more storiti.

To se pravi toliko, kot da bi stopila družba v dogovor z vsemi svojimi kriminalci: — svojimi morilci, ponarejevalci, požigalci, tatovi, banditi, pirati in degeneriranci ter zaupala svojo bodočo varnost njih čutu "pravice in nepristranosti."

Nobenega miru ne more biti, dokler se ne stre in ne uniči — prusijanstva.

Če se ga bo razdejalo od zunaj ali znotraj je v glavnem stvar nemškega naroda samega, a razdejati ga se mora, če hoče sploh kedaj zavladati na svetu mir.

To je sedaj pričetek in konec vseh vojnih ciljev zaveznikov in v slučaju, da se jih ne doseže, bo triumfirala avtokracija in nemški militarizem bo vladar — civilizacije.

—ooo—

Po paragrafu 237 (a2) avstrijskega državnega zakonika je obtožen Zottijev list v New Yorku veleizdaje in črne nehvaležnosti, ker ni v soboto dne 18. avgusta dostojno proslavil godu Njegovega Veličanstva, pokojnega avstrijskega cesarja Franca Jožefa, — "dobrotnika" slovenskega naroda!

Novice iz Nemčije.

O vojnogospodarskem programu novega nemškega kanclerja se poroča, da je dr. Michaelis prepričan, da se mora Nemčija pripraviti na večletno racijoniranje poljedelskih živil. Novi kancler zagovarja žitni monopol ter želi organiziranje poljedelstva v zadrugah.

Tekom vojne je bil izdanih v Nemčiji 4000 vojnik odredb, katere jako otežkočajo trgovski promet. Trgovci in obrtniki se vedno boje, da bi se ne pregrešili proti kaki naredbi. Zato pa so trgovske zbornice sedaj napravile v raznih delih države poslovalnice, kjer dobijo trgovci pojasnila.

Dopisi.

Detroit, Mich.

Časi se izpreminjajo povsod, tako tudi v naši naselbini Detroit. Vojašik nabor je zahteval od nas 4 člane pevskega društva "Ljubljanski Vrh"; potrjeni so: Alojzij Požar, Fran Gabrovšek, Karel Gabrovšek in Jerry Leskovec. Da nam je nabor napravil malo zmešnjave ravno sedaj, ko se pripravljamo za Cleveland, je razumljivo. —

Pred tednom dni je naš rojak Frank Strmšek, doma iz Bočne na Štajerskem, utrgal redko cvetko iz vrta tukajšnje naselbine. Poročil se je namreč z gdč. Pavlino Tanček, doma iz Ljubljane. Mlademu paru mnogo sreče v zakonskem življenju, vam pa, mladi fantje, pogum!

Drugih novic za sedaj nimam poročati, zato se pozneje kaj oglasim. Vsem rojakom širom Amerike rojaški pozdrav.

John Poznič.

Girard, Kansas.

Iz tega našega mesta se nobeden nič ne oglasi, zato se jaz malo oglasim.

Tukaj je umrla Ana Flis, stara 14 let; bolehala je par mesecev. Zapušča mater, sestro in par bratov. Bodi ji lahka tuja zemlja.

Girard je farmersko mesto. Slovencev ni mnogo; nas je samo 7 družin in se prav lepo zastopimo. Premogorovov ni, toda enkrat jih bodo že odprli. Zdaj hodimo kopat premog 5—6 milj daleč, naj več v East Ringo, ki je lepa kempa in še vedno raste. Tu so različni narodi. Je tudi nekaj Slovencev, med katerimi pa je slaba zastopnost in to je kriva največ suša. Če kdo dobi kak jeruš, ga že kdo zatoži in pridejo gospod šerif z biričem in vse po hiši razmečejo. Pa to še ni dovolj; kopljejo ti tudi na vrtu in še Slovenke so take, da jim gredo pomagat, zato so bolj vajene vrta. Drage rojakinje, pustite tako delo pri miru in zanimajte se za svoje vrtove, ki so tudi malo zaraščeni. Opominjam neko gospo, da mojega avtomobila ne bo več pregledala, posebno ne ponoči. Če je tako "ferbčna", naj pride vsak dan enkrat opoldne in bo videla, če je kaj mokrega v njem.

Moram še omeniti, da se je poročil na Breezy Hill zenin Okoren, doma iz Svorga, fara Krašna, z nevesto gdč. Magne, doma iz Levce, fara Cešence. Zahvalim se jima za veliko postrežbo in jima voščim velik napredek.

Pozdravljam vse čitatelje in čitateljice tega lista.

Frank Masel.

Iz Avstro-Ogrske.

Novi nemški državni kancler dr. Michaelis je poslal ob nastopu službe avstrijskemu zunanjemu ministru grofu Czerninu pozdravno brzojavko, v kateri naglaša svoje trdno prepričanje o zmagi. Grof Czernin je odgovoril s prisrčno brzojavko, v kateri naglaša pripravljenost za časten mir, obenem pa tudi pripravljenost za boj do zmage.

* * *

Dunajska "Reichspost" je prinesla obširen članek o knjigi Francoza Jeana Finota "Civilisés contre Allemands" (Civilizirani proti Nemcem). Knjiga je polna napadov na Nemčijo in Avstrijo. Kar se tiče plačila odškodnine, pravi Finot: Pustimo Avstrijo na strani. Ako se ta vojna konča logično, jej odpadejo vse njene pokrajine (provice), razven čisto nemške dele. Ker je Avstria tudi v brezupnih gospodarskih in finančnih razmerah, bo njen delež pri plačilu odškodnine v primeri iz nemškim jako neznaten. Nemčija, najbogatejša zemlja sveta, bo mogla in morala plačati ta znesek, zavezniki pa bodo držali najbogatejše nemške pokrajine tako dolgo, da bo plačan zadnji novčič. Glede Avstro-Ogrske pravi, da izgubi Sedmograško (Transilvanijo), marmaroško županijo (komitat) in Bukovino, katere se priklopijo Rumunski. Glede Hrvatske, Slavonije in Dalmacije naj se reši vprašanje pripadnosti potom plebiscita. Češka postane samostalna. Končno razlaga Finot, kaj ostane Avstriji: Ako se Avstrija ne odcepi od Nemčije, bo mogla rešiti iz katastrofe samo nadvojvodino Avstrijsko s kakimi 32,000 kvadratnih kilometrov.

* * *

Ukrajinski socijalni demokrat poslanec Wityk je podal na predsednika poslanske zbornice dr. Grossa v zadevi dr. Friderika Adlerja vprašanje, iz katerega posnemamo: "Izjemna sodnija na Dunaju je obsodila dr. Friderika Adlerja na smrt na vislicah. Sodba je bila proglašena po izjemni sodniji, ker je dr. Adler ustrelil grofa Stürgkha. Zapoved človeštva se glasi: Ne ubijaj! Motivi dejanja dr. Adlerja so njegovo opravičenje. Misli njegovega obrambnega govora so misli plemenitega človeka. Žrtvoval je svoje življenje v prepričanju, da reši življenje in čast ljudi. Težko krivdo grofa Stürgkha je poslanska zbornica zadostno dokazala, ker je pod vašim vodstvom, gospod predsednik, sklenila mnogo zakonov v sedanji sesiji, ki pomenijo najostrejšo obsodbo Stürgkhove dobe. Ako bi postavili dr. Adlerja pred ljudski tribunal, bi se glasila razsodba brezdvomno: Ni kriv! Ali ste pripravljeni kot predsednik zbornice, ki je otvorila toliko ječ obsojencem, poseči tudi v zadevo dr. Fr. Adlerja? Vi ste poklican, tukaj nataneno pretehtati krivdo in kazen. Krivda dr. Fr. Adlerja je s smrtjo mnogih tisočev po nedolžnem usmrčenih bogato poravnana. Ali naj samo parlament molči o tem in ali naj vi, gospod predsednik, kot poklicana instanca, molčite k temu? Vprašam: Ali hočete preiskovati in delovati?"

Na vprašanje rusinskega socijalnega demokrata poslanca Wityka je odgovoril predsednik poslanske zbornice dr. Gross takole: Odgovarjaje na vprašanje, ali sem pripravljen, v kazenski zadevi dr. Fr. Adlerja storiti kake korake, se počaščam sporočati, da se ne smatram poklicanega, posegati v sodnijsko razsojevanje ter da za to tudi nimam nikake pravice.

* * *

Ministrstvo za prehrano je naročilo političnim oblastem, da je poljskim delavcem pod vsakim pogojem dati potrebna živila, da ne bodo prenehali z delom. Tako se hoče preprečiti škoda, ki bi lahko postala neizmerna za aprovizacijo prihodnjega leta.

* * *

S privoljenjem armadnega vrhovnega poveljništva se je odredil razpust trdnjavskega komisarijata Krakov v Galiciji. S tem je izvedena v poslanski zbornici od Poljskega kluba zahtevana popolna obnovitev avtonomne uprave Krakova.

* * *

Domobranska divizijska sodnija v Pragi na Češkem je obsodila višjega zdravnika dr. Frana Tisovskega na pet let težke ječe, izgubo oficirske šarže in naslova doktorja, ker je v neki rezervni bolnišnici nastanjene vojake proti plačilu predlagal v superarbitriranje. Sokrivci so obsojeni na 4 mesece do dveh let in pol. Podkupni znesek 25,000 kron je zapadel.

* * *

Iz Budimpešte poročajo, da bo v kratkem izstopilo 20 do 30 poslancev iz Tiszove stranke; podpirali bodo novo ogrsko vlado.

* * *

Društvo "Hangya" (madžarska gospodarska zveza) je izročilo madžarski vladi miljon kron kot temeljno glavnico za osnovanje narodno-gospodarskega vseučilišča v Budimpešti.

* * *

Ogrski oskrbovalni urad je čutil potrebo, pomiriti prebivalstvo glede zadostne zaloge krompirja. Nade na zadnji pridelek treba nekoliko popraviti, ker je po jutru (oralu) producirano samo 10—12 metrskih stotov. V Avstrijo se bo izvozil samo ostanek, ko bo potreba Ogrske popolnoma krita. — Cena pšenice je postavljena na 50 K za stot.

* * *

V Szentesu na Ogrskem je bil kaznovan kmet Valentin Lenard z globo 3000 kron, ker je pričel mlatiti ječmen, pa ga ne prijavil oblasti.

* * *

V Nyiregyhazi na Ogrskem je bil umorjen internirani Srb Jovan Milić, njegov tovariš Miljković pa je izginil in ž njim je izginilo 10,000 kron, prihranek interniranih Srbov, ki je bil poverjen Miličevemu varstvu. Miljkovića so aretirali v Debrecinu ter našli pri njem 240 kron.

Izpremememba imenovanja anglešek kraljevske rodbine.

Kralj je sprejel 17. julija v seji Privy Councila za sebe in za svoje rodbino ime Windsor.

Iz avstralskega pragozda.

Čuden utis napravi na evropskega kulturnega človeka čisto posebno rastlinstvo avstralskega pragozda. Nalik velikanom iz mračne davnine se stezajo proti nebu velikanski evkalipti. Mogočni praproti in trave nudijo sliko bujne rasti.

Drevo evkaliptus je najbolj tipični zastopnik avstralskega pragozda. V celoti uspeva na avstralskem kontinentu 140 vrst, in sicer nastopata dve, popolnoma druga od druge ločeni vrsti: prva vrsta ima kot sveča ravno teblo ter veje, ki so dvignjene naravnost kvišku; druga vrsta pa ima grčavo obliko ter veje, ki se raztezajo na široko. Listje tega drevesa je lahko ter daje le malo sence. Sličeno pa je našim vrbam. Usnju podobno, vedno zeleno listje se drži vej ter ne odpade niti v deževni ali zimski dobi. Les nekaterih vrst je zelo trd in se ga rabi kot stavbinski les ter v mizarstvu.

V Avstraliji je najti še Karidrevo in prav posebno Džara-drevo, kojega naravnost neuničljivi les se porablja za tlakovanje cest. V notranjosti Avstralije srečamo tudi cedre in divje poprovo drevo. Gozdovi v nenaseljenih krajih so še sedaj naravnost neprodirni in to radi gostega grmičevja, ki obstaja iz najbolj različnih vrst. Posebno značilna za pokrajino so takozvana travna drevesa, ki dosežejo visokost do treh metrov. Nadalje južno je najti avrakarije in egiptovske orhideje. Sempatam se nakleti tudi na beli bezeg in kaktus rastline, ki nosijo zavžitne sadeže. Ta kaktus tvori za poljedelca zelo nadležen plevel, katerega se skuša na vse načine iztrebiti. Najti je kaktuse v višini treh do štirih metrov in raditega se jih tudi uporablja kot meje ali seči, ki so naravnost neprodirne.

Avstralija je zelo revna glede divjih rastlin, ki bi nosile zavžitne sadeže.

Živalstvo Avstralije znači pred vsem njega posebnost in starodavnost. Med te živali spadajo pred vsem različne vrste kengerujev, katere je najti še zdaj v velikih tropah na ravninah. Posebno velika rjavočrna vrsta kengerujev živi v gorovju ter jo imenujejo avstralski kolonisti "valaro". Druge za Avstralijo značilne živali so podlasice z vrečo za mladiče ter miš in jazbec. Najti je nadalje tudi volka, podgano in takozvano pustinjsko miš; vse te živali spadajo v vrsto prastarih, z vrečico opremljenih živali. Edinole za Avstralijo pride vpoštev takozvani kljunač ter avstralski oposum. Izmed višjih sesavcev je predvsem imenovati dingoja ali avstralskega psa, katerega so pa pač ljudje uvedli v Avstralijo. Ta pes doseže velikost ovčarskega psa ter je zdaj popolnoma podivjan. Nadalje je šteti med te živali kunce, katere pa so importirali v deželo šele leta 1862, in sicer v lovske svrhe. Od onega časa naprej so se kunci tako razmnožili, da so postali prava nadloga deželi.

Vse protiodredbe so se izkazale kot nezadostne in farmerji se jih skušajo zdaj ubraniti s sečmi iz bodeče žice, katero puste en meter globoko v zemljo.

Uvedli so tudi lisico, ki pa je veliko večja kot evropska. Tudi z lisico niso imeli dobrih skušenj, kajti ta žival se potika v skupinah 30—50 glav ter mori mlada jagnjeta na pašnikih.

Med avstralskimi ptiči je veliko zelo razširjenih vrst, med katerimi se odlikujeta prav posebno velika ptica, slična noju, namreč kazuar in takozvani emu, ki nima nikakih peroti. Nadalje je najti številne vrste vodnih ptic, labude, race, gosi, pelikane in žrjave. V manj obljudenih pokrajinah notranje Avstralije so nadalje orli, jastrebi ter druge roparske ptice. Prav posebno pozornost zaslužti tudi vrabec, ki je bil istotako šele uveden v deželo in ki je postal prava nadloga kot povsod drugod.

Najbolj nevarne živali v avstralski divjini pa so kače, kojih številne vrste so strupene ter zahtevajo vsako leto veliko žrtev. Najti je tudi kuščarje precejšnje velikosti, in sicer v tropičnih delih Avstralije. V rekah živi neke vrste krokodil, a prav posebno pri izlivih rek v morje in na obalih severnega dela Avstralije. V tem delu je opaziti tudi številne vrste žab in krastač.

V rekah živi dosti zavžitnih rib. Najbolj značilna med temi je starodavna riba, imenovana pljučna riba, ki lahko diha s pljučmi in s škrgami. Kiti in drugi morski sesavci so skoraj popolnoma iztrebljeni, dočim so morski psi ob obalah in visoko v rekah.

Priseljevanje tujih kolonistov v Avstralijo se vrši šeza sredine sedemnajstega stoletja. Od onega časa do današnjega dne so skušali dvigniti zaklade te tako bogato obdarjene dežele. Vspričo prodiranja civilizacije trpe seveda predvsem spomeniki davnih dob v živalstvu in rastlinstvu, ki polagoma izginjajo in se umikajo evropskim rastlinam in domačim živalim.

Predvsem težavna naloga je iztrebiti avstralsko divjino. V ta namen se najame posebne ljudi, imenovane trampe, ki se potikajo po celi deželi. Ti trampi nasekajo drevesa v višini enega metra ter zabijejo v deblo železen klin. Tako obsekana drevesa se polagoma posuše ter odmrjejo. Nato se zažge grmičevje, ki raste pod večjim drevjem in s tem se pospeši tudi stromenje. Drevesa se nato podre in jih pusti ležati. Ta požigalna metoda pa je v rabi ne pri izsekavanju pragozda, temveč tudi že na deloma obdelanem svetu.

Kakorhitro se iztrebi gozd, se prične saditi druga drevesa, predvsem sadno drevje. Goje jabolka, aprikoze, slive, predvsem pa breskve, ker te najboljše uspevajo. Drevje prinaša že po treh letih prve sadove in po šestih že prinaša obilni pridelek. Zemljo, ki leži med posameznimi sadnimi drevesi, se obdela ter zasadi z melonami in bučami, ki so zelo priljubljene kot zelenjava.

Na obronkih gričev, ki so obrnjeni proti solncu, uspeva tudi vinska trta, ki daje zelo dobro in močno vino. Zemlja, ki ni primerna za vinsko trto ali sadno drevje, služi za pridelovanje koruze ter takozvanega sago-fižola. Te rastline ne potrebujejo posebne pažnje ter imajo še to prednost, da se jih lahko sadi dvakrat na leto. Zemlja, ki še preostaja, služi kot pašnik za živino, in štore, ki še tiče v zemlji, puste ležati, dokler ne segnijejo.

Med drevjem, katerega les se uporablja, je cela vrsta, razven tega pa se pridobiva tudi smolo takozvanega gumijevega drevesa. Ta smola je slična jantarju. Ta jantar se uporablja pri izdelovanju pip in v druge svrhe kot pristni evropski jantar. Bogati so tudi zakladi zemlje glede kovin in drugih mineralij. Že v prvih početkih kolonizacije so pričeli izkopavati premog, kar je zelo pospeševalo parobrodstvo po južnih rekah. Razkrili so tudi bogate sklade bakra, dalje zlata polja v Novem Južnem Walesu, Victoriji in Zapadni Avstraliji. Srebro se pridobiva v vseh državah Avstralije in istotako tudi cin. Industrialno obdelovanje v deželi pridobljenih kovin se je pričelo že takoj pričetkom kolonizacije ter se je posebno v zadnjem času povspelo do visokega razvoja. Trgovina Avstralije je precejšnja in to ne le med posameznimi državami, temveč tudi z inozemstvom, posebno z Anglijo.

Tekmovalno brzopisje v slovenski stenografiji

se je vršilo na Christofovem zavodu v Ljubljani dne 16. julija. Pisalo se je o zgodovini idrijskega rudnika s hitrostjo 150 do 180 zlogov na minuto skozi pet minut. Pri tekmi je bila prva gdč. Pavla Šuligoj (20 K), druga gdč. Julija Banovec (15 K), tretja gdč. Draga Slovnik (10 K), četrta gdč. Fani Gerbic (5 K) in peta gdč. Ema Deisinger (Kettejeve poezije). Tekmo je vodil profesor Ad. Robida. Hitrost, ki se je dosegla, je za desetmesečen tečaj povsem presenetila ter kaže o neumorni pridnosti gojenk in o smotrenem vodstvu šole.

Šolsko leto se je zaključilo na imenovanem zavodu 19. julija. Odličnjakov je 18 in je vstopilo 19 absolventinj takoj v prav dobre službe v Ljubljani in drugod.

Rad bi izvedel za naslov ALOJZIJA RUDOLF. Pred enim letom se je nahajal v West Virginiji. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi, ker poročati mu imam nekaj važnega. — John Tomšič, 14901 Darwin Ave., Collinwood, Ohio. (20-22—8)

Rad bi izvedel za naslov svojega brata JOŽEFA LESKOVEC Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se pa sam javi. — Carl Leskovec, 201 Church St., Toronto, Ont., Canada. (20-22—8)

KAKO DELUJE PEDISIN?

VEČINA LJUDI RABI ZA POTNE NOGE NAČIN, KI USTAVI POTENJE NENARAVNIM POTOM.

Večina zdravil je takih, ki so oglaševane za to. Znanost je to že zdavnaj dokazala. Pedisin uživi, krepi in hrani nogo in taka noga se nikdar ne poti in ni nikdar utrujena. Pedisin naredi dobro in čisto naravnim potom. Pedisin se najlažje rabi. Nobenih neprilik pri rabi, nobenih nepriličnih kopelj. Pedisin bi moral rabiti vsak mož, žena ali otrok, mlad ali star, to je vsakdo. Velika škatlja zadostuje za družino več mesecev in stane $1.00.

CROWN PHARMACY
2812 E. 79th St., E.
CLEVELAND, OHIO.

VABILO NA IZLET,
(piknik)
katerega priredi
SLOVENSKA GODBA
v Thom's Run, Pa.,
v nedeljo 26. avgusta 1917
na vrtu sobrata Josipa Avbelj, ali podomače pri Kržišniku.

Tem potom vljudno vabimo rojake in rojakinje iz tukajšnje in sosednih naselbin, da nas na ta dan posetijo ter nam pomagajo do boljšega uspeha.

Vstopnina je prosta.

Za dobro okrepčilo in prigrizek bo skrbel za to izvoljeni odbor.

Na svidenje 26. avgusta!

(20-21—8) Odbor godbe.

Kje je moj svak JOŽE HRABRIJA? Doma je iz Velikega Brda. Če kdo ve za njegov naslov, naj mi blagovoli naznaniti, ali naj se pa sam oglasi. Slišal sem, da se nahaja v Veroni, Pa. — Anton Pugel, 1847 Sallport St., Chicago, Ill. (17-20—8)

ROJAKOM V UJETNIŠTVU!

Rad bi izvedel za naslov svojih treh bratov Josipa, Jakoba in Antona Pintar, doma iz Jamnika št. 19, občina Selce na Gorenjskem. Vsi trije so bili na fronti in pozneje nisem nič več slišal o njih. Morda se kateri nahaja v zavezniškem ujetništvu. Prosim, da mi kdo kaj poroča o njih.

Matevž Pintar,
Box 67, Muskegon Heights, Mich.
(17-20—8)

ROJAKOM V UJETNIŠTVU! !

Rad bi izvedel za naslov mojih štirih bratov po imenu FRANCE, IVAN, ALOJZIJ in KAROL FRANČEŠKIN, doma iz Kostanjevice na Krasu. V začetku vojne so bili vsi štirje v vojni po vseh bojiščih. Mogoče se kateri nahaja v zavezniškem ujetništvu. Prosim rojake v Rusiji, Italiji in drugod, da mi javijo njih naslov, ali pa naj se sami javijo svojemu bratu:

Anton Frančeškin,
16003 Saranac Rd., Cleveland, O.
U. S. A.

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srcem naznanjam prijateljem in znancem žalostno vest, da je po sedem mesecev trajajoči bolezni za jetiko, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, dne 8. avgusta v Gospodu zaspala moja ljubljena žena, oziroma mati štirih nedoraslih otrok, ga.

IVANA ZAKRAJŠEK.

Tukaj zapušča mene žalujočega moža in štiri nedorasle otroke ter tri brate tukaj v Ameriki, v starem kraju pa mater in eno sestro, ako sta še živi.

Pokojna je bila rojena v Kamniku, fara Preser, in je bila stara 32 let.

Tem potom se zahvaljujem dr. Marije Pomagaj št. 79 KSKJ, čigar članica je bila pokojna, ter članom dr. sv. Jožefa št. 53 KSKJ za vdeležbo pri pogrebu. Ravno tako lepo se zahvaljujem tudi bratom pokojne ter sorodnikom in prijateljem za darovane vence in ves trud, katerega ste imeli v času bolezni in pogreba. Bog vam povrni.

Žalujoči ostali:
Andrej Zakrajšek, soprog.
Ivanka, Andrej, Frank in John, otroci.
North Chicago, Ill., 12. avg. '17.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn.

sedež v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.
JOHN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
MAT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.
JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Delmont, Pa.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station RFD. Box 17, Denver, Colo.
FRANK KOCHEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode ozralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Zlatarjevo zlato.

Historična povest iz 16. stoletja.

Spisal **Avgust Šenoa.**

(Nadaljevanje).

V dvorano stopi Pavel bled in miren. Pokloni se gospej in pokloni se gospodoma.

"Najprej", začne Pavel proti gospej, "sporočam vaši milosti pozdrav in poklon od mojega gospoda očeta, ik se nadeja, da vas najdem v dobrem zdravju. Vaši milosti bo znano, da ne prihajam sam od sebe, ampak po zapovedi mojega gospoda očeta, in sicer radi računov o samoborskih kmetih. Oče mi je še rekel, naj izvedem te račune do čistega in povoljno vaši milosti, brez mržnje in brez sodnije. Oprostite mi, vaša milost ako sem s pota došel naravnost semkaj pred vas in takoj v začetku povedal, kar mi je veleval gospod oče."

Klara gleda radovedna mladeniča.

"Oprostite, gospod, vam nimam nič oprostiti", odgovori gospa mirno, "ker se oprošča samo greh. Veljavni medvedgrajski gospodar je mojemu domu mil in drag, a njegov sin mi je dobrodošel, meni, najbližji sosedinji in polgospodarici samoborski. Kajti vedita, gospoda", obrne se Klara k častnikoma, "da je Pavel Gregorijanec sin gospodarja drage polovice samoborske. On je slaven izza žalostne bitke pri Hrastovici, slaven tudi, ker je rešil mestno gospodično iz smrtne nevarnosti. Še enkrat, da ste mi dobrodošli pod to streho, ki je tudi vaša. Radi računov mi je pisal gospod oče. Do sodnijskih potov ne more priti med nama, kakor se to ni bilo še nikdar zgodilo. No in ker želi gospod Štefan, da se računi uredijo do čistega in ker so računi dolgi, voljna sem začeti to delo takoj. Raditega mi gospoda oprostita", obrne se zopet do častnikov, "ako se vama zahvalim za obisk in vaju prosim da mi zopet kmalu počastita hišo z vajinim pohodom. Oprostita mi tudi prijateljski, ako vama nisem postregla povoljno."

Po ten besedah pokloni se Klara častnikoma in vrze rožo nenadoma skozi okno.

General in polkovnik se oprostita nekako kislo, a se še nevoljnejše poklonita Pavlu.

"Ali si slišal, brat general, računi!" pripomni polkovnik jaha-je navzdol po grajski poti.

"Sem", odgovori general zlovoljno. "Golobradiču so računi srečni, a nama nesrečni."

Pavel je stal sam pred Klaro. Na prsi mu je legala neka bojazen.

"Sedite, gospodič, sedite!" ohrabri gospa plahega mladeniča z blagim, lahkim glasom in sklene roki v krilu. "Ravno o pravem času ste prišli. Rešili ste me dolgočasne družbe. Ta človeka sta natolcevala Hrvate, da so medvedi. Ali, ljubi Bog", nasmeje se vdova zaničevalno, "sama sta gladka kakor njihova železna in trda oklepa. Jaz ne ljubim računov, posebno dolgih računov ne, pa topot so mi prišli prav. Naj vas nekaj vprašam: kaj je z vašo rano, ki ste jo dobili pri Hrastovici?"

"Ne čutim je več. Bila je samo prasketina, vaša milost", odgovori Pavel.

"Hvala Bogu!" nadaljuje Klara. "Ko ste ležali v vročnici v Samoboru, skrbela sem se za vas, da, da, verujte mi, zelo sem se skrbela!"

"Hvala, vaša milost, za skrb!"

"In vaša gospa mati?" Klara dvigne glavo. "Marta, mila gospa Marta, moja druga mati."

"Vedno boleha."

"Sirota; slabo ji je, vem. Ko je bila v Mokricah, videla sem jo vsakega drugega dne. Ne samo enkrat so mi solze zalile oči, ko sem gledala njeno nadlogo. Oh, gospodič Pavel", nadaljuje vdova s solzami v očeh, "srečni ste, da jo morete imenovati svojo mater! To ni žena, to je angelj od Boga! Pa kaj rekajo zdravniki? No, pustiva to!"

Obrne se proti oknu, da bi Pavel ne videl njenih solz.

Mladeniča ganejo njene besede. Začuden motri lepo ženo.

"Kaj pa vaš brat Niko?" izprašuje zopet Klara. "Ženi se, kakor sem slišala, z Ajnkernovo gospodično. Ali je res tako?"

"Mislim, milostljiva gospa."

"Pa sem slišala, da vas bo preskočil. Običajno je vendar najstarejši na vrsti. Čudno! Kako je to mogoče, Pavel?" Klara ga meri natihoma.

"Nisem še nikdar mislil o tem, vaša milost", odgovori Pavel mirno.

"Niste? Ali če bodete morali kdaj misliti o tem?"

"Vojak sem, milostljiva gospa", meni nekako zmedeno Pavel. "Zdaj sem tu, zdaj tam, zdaj v šotoru in zdaj zopet na potu, tako mi primanjkuje časa, misliti na svatovščine."

"Ali vi ste hrvatski plemič, niste plačani najemnik. O času miru imate prilike dovolj... Toda oprostite, gospodič", nasmeje se vdova, "izprašujem vas kakor spovednik in pozabim najinih računov, pozabim tudi, da ste prišli s potovanja. Zagovori se človek. Lepa gospodinja, ki je pozabljiva, kaj ne? Ne kruha, ne piti vam ne ponudim. Okarajte me, okarajte! Nisem si zasluzila drugega. Glejte, nad goro se že rumeni večerna zarja. Pustiva svatovščine, gospodič Pavel! Ali prosim vas, pustiva za danes račune; ne izvršiva jih do polnoči. Glava me hoče boleti. Vroča je — na, počutite sami", spozabi se Klara ter ujame mladeniča za roko, a kmalu popravi: "Ne štejte mi tega v greh. Bolna sem, nerodna sem. Spominjam se, kako ste ležali v vročnici. Nakrat sem vam stavila roko na čelo in tako sem se zdaj spozabila."

Pavel zardi. Zastonj išče besede.

"Anica! Anica!" zakliče naenkrat Klara. "Ali poznate mojo hčerko Anico?"

"Nisem še imel sreče videti je" odgovori mladenič.

"Pokazati vam hočem angeljčka, edino radost mojega vdovskega stanu. Anica, pridi sem!"

Pri durih se razgrne črni zastor, a v sobo priskaklja dekletce, staro kakšna štiri leta, drobno, nežno kakor cvetka in oblečeno v modro obleko. Zlati kodri so ji igrali okrog milega ličeca, ki je bilo prava podoba matere.

"Joj, mama, mamica!" zakliče dekletce in ne opazi tujca, ker je sedel nekoliko na strani. "Glej, vrtnar je bil ravno zalotil krtico, črno in kosmato. Pa jaz se je nisem bala, nisem. In Tomo je rekel, da mi je ta živalica jedla lepe cvetlice. In Tomo jo je ubil, popolnoma ubil. Pa povej mi, mamica —" hoče dekletce vprašati nekaj, a ko zapazi tujca, umolkne. Pritisne se k materi in jame došleca opazovati z velikimi, bistrimi očmi.

"No, Anica, pozdravi gospoda, lepo pozdravi!" opomni jo mati ter jo glavi po glavi.

"Dober dan, gospod!" pozdravi dekletce.

"Dober dan, mila Anica!" odzove se Pavel in gleča s prijaznim očesom malčiko.

"Glej, mamica", zašepeče malka Klari, "on me pozna, a jaz ga ne poznam. Kdo je ta gospod?"

"Lepo dete!" opazi Pavel.

Klara se nasmeje. Dvigne jo k sebi ter jo poljubi na čelo.

V istem trenutku se oglasi zvon samoborskega samostana.

"Čuj, čuj, mamica!" nagne se mala k materi in dvigne prstič. "Ave Marijo zvoni. Treba ode moliti."

Klara sklene dekleteu ročici in se nagne nad njeno zlato glavico. Glasno se je razlegalo zvonenje iz doline. Skozi bršljan na oknu se je svetila večerna zarja in trepetala okrog Klarine lepe glave in po licu nedolžnice, ki je molila.

Nem in ginjen je gledal Pavel ta prizor.

"Zdaj, srce drago", reče mati hčerki, poljubivši jo na čelo in spustivši jo s krila, "lahko noč! Idi! Spavaj sladko. Ivanu pa reci, naj prižge luč."

"Lahko noč, mamica! Lahko noč, gospod!" poklon se mala in odcaplja skozi duri.

"Niste-li srečni, milostljiva gospa?" vpraša z blagim glasom Pavel. "Vam-li ne poskakuje srce močneje, kadar imate takšnega otročiča poleg sebe?"

Vsled blagega glasu Pavlovega postane Klara pozorna. Oči se ji zaiskrijo, ustni vstrepetata.

"Ali smete mater še vprašati, če je srečna s svojim detetom?" zavrne Klara.

"Oprostite, plemenita gospa, ako je stavilo srce tako vprašanje. Zdaj mi dovolite", opomni Pavel in se dvigne, "da vašo milost ne nadlegujem dalje. Noč se bliža in gotovo je vaša milost potrebna miru. Dovolite mi, naj vam želim lahko noč in grem v svojo sobo. Če se bo vaši milosti dozdevalo jutri, lotiva se lahko najinega dela."

"Nimam česa oproščati", reče Klara živo in se dvigne, "a ne skrbite se, gospodič, za moj mir. Ostanite, plemeniti gospodič, ostanite", poprosi Klara, "in ne odbijajte mi prošnje v moji hiši! Kaj ne, da še ostanete?" nagne Klara glavo in pokaže v smehu svoje bele zobe.

"Vaša želja mi je povelje", pokloni se Pavel dvorljivo, oda čez čelo mu zaigra oblak nevolje.

Kmalu se prikaže sluga, prižge na svetilniku sveče in postavi na mizo finih jedi ter kristalen vrč ognjenega ciprskega vina. Za mizo sede Klara, sede tudi gost in oba začneta večerjati.

"Na vaše zdravje, na vašo srečo, mladi vitez!" dvigne gospa z lepo roko čašo. "Bodite slavni in srečni! Tako vam kliče moj glas iz tukajšnje naše pustinje!"

(Dalje prihodnjič).

Zastonj

čaj za poskušnjo.

15 ČUDODELNIH RASTLIN zavzema senzacijonelna zdravniška izsajdba — **FATHER MOLLINGERJEVEGA GLASOVITEGA RASTLINSKEGA ČAJA.** — Ako imate revmatizem, zaprtje, nečisto kri, nerodni želodec, glavobol, nered v ledicah ali jetrah, pošljite na dopisnici svoje ime in prejeli boste brezplačni zavitek. Naslov:

MOLLINGER MEDICINE CO.
21 Mollinger Building,
14 East Park Way (N. S.)
Pittsburgh, Pa.

MOŽJE!

Pišite še danes po brezplačna pojasnila, kako podvojiti svoje moči, živahnost, možastvo in krepost. Hitri uspehi. Naslovite: **JUVITO LABORATORY, South Hill Branch 5, PITTSBURGH, PA.**

REŠIMO SLOVENSKI NAROD LAKOTE!

Išče se majnarje in delavce za zunaj.

Pennsylvania Coal & Coke Corporation

v naših majnah: v **Beaverdale, Pa., Ehrenfeld, Pa., Cresson, Pa. Nanty-Glo Pa., Patton, Pa., Hastings, Pa., Marsteller Pa.** na Pennsylvanjski železnici,
v **Winburne, Pa.,** Clearfield County in v **Arcadia, Pa.,** Indiana County na N. Y. Central železnici.

Naše majne so pod **unijsko plačo** na dva tedna.

Majne se nahajajo v bližini lepih krajev z šolami, cerkvami, zabavami, vrtovi.

Mi imamo dobre hiše z primerno stanarino. Dobro vodo, dobre življenske razmere. Mi poslujemo pravilno z našimi ljudmi, da so zadovoljni.

Ako hočete stalno delo za najboljšo plačo in hočete udobno živeti s svojo družino, **potem pridite osebno** k superintendetu **ene zgoraj omenjenih majn** ali pa pišite za pojasnila na:

Pennsylvania Coal & Coke Corporation,
17 Battery Place, New York, N. Y.

ŽIVILSKA PREDLOGA V ALBANY.

Odločil sem se, da podam prebivalstvu tega mesta tem potom definitivne informacije glede poglavitnih točk živilske predloge governerja Whitmana, ki jo hoče vpostaviti v Albany. Predloga med drugim predpisuje:

Prvič: Metoda, kako more mesto New York kupovati živila in gorivo od izdelovatelja in prodajati konsumentu po načinu, kakor predpisuje urad za mestne trge.

Drugič: Metoda, kako more mesto shraniti živila, da se ne pokvarijo, ker jih je velika množina in kako bi mesto preneslo živež iz časa, ko ga je v izobilju, v čas, ko ga primanjkuje, namesto da za to skrbe, kakor je sedaj v navadi, izkoriščevalci, prekupci in špekulanti.

Tretjič: Metoda, kako bi se upeljali novi dodatni trgi, da bi se mogla dovesti v mesto hitrejše in bolj ekonomično večja množina živeža.

To bi omogočilo, da bi mesto imelo javne trge, ki bi bili v resnic v čast in ne v sramoto, kajti zalagati te trge, bi bila za farmerje v mestni okolici igrača. Ako bi bila obdelana vsa zemlja v okolici mesta, kamor more priti voz, bi ta zemlja dajala le mal del tega, kar mesto potrebuje. Naša hrana pride iz vseh krajev Združenih držav in drugih dežel. Velika množina kokoši prihaja iz Texasa, sirovo maslo iz Californije, jajca iz Kitajske itd.

Četrtič: Metoda, ki poučuje kupovalno občinstvo z raznimi buletini in oglasi o zalogah in ceni.

Petič: Metoda, kako more državna komisija sodelovati in pomagati zveznim oblastim.

Šestič: Metoda, kako je mogoče prisiliti železnice, da dajo prednost prevozu živeža in goriva.

Sedmič: Metoda, kako preprečiti škodljivo delovanje za javnost.

Osmič: Metoda, po kateri bo mesto izdalo posebne dohodninske bonde, da se zboljšajo prevozna sredstva, skladišča itd.

V zadnjih desetih letih so izdale mestne in privatne korporacije sedem miljonov dolarjev za izboljšanje postaj za osebni promet, za podzemeljsko železnico, predore in mostove, da se ljudstvo prevaža po mestu hitreje in bolj gospodarsko. Med tem se pa ni storilo nič za izboljšanje modernih naprav za prevažanje živeža, katerega naše prebivalstvo potrebuje.

V zadnjih sedmih letih se je število prebivalstva naše ga mesta pomnožilo za število, kakor ga imajo mesta kot Boston in San Francisco. Zanemarjenje naprav za dovoz živeža v New York, zanemarjenje gospodarske pro daje je v veliki meri odgovorno za narastle cene naše hra ne. To se ne more izboljšati brez obširne postave v Albany, kar se more doseči z delom in denarjem.

Nasilni pripomočki, kooperativne družbe, okrajni trgi, so v tem čast smešni. Kolikor prej se zbudimo in spoznamo položaj, toliko prej pride stalna pomoč.

Governer Whitman si neprenehoma prizadeva, da bi vpeljal uspešno živilsko postavo. Danes je proti krogu brezvestnih špekulantov in drugim sebičnim interesom. Ti ljudje se na vso moč trudijo, da bi preprečili tako živilsko postavo. Ti ljudje so javno grozili članom postavodaje v Albany. Ti ljudje gredo celo tako daleč, da so zagrozili, da bodo delali v jeseni na to, da ne bodo zopet izvoljeni v postavodajo, ako se dajo njim voditi.

Boj je zelo hud; governer Whitman je za postavodajo, ki bo vsebovala obširen in uspešen program, ki bo oprostil vsaj del onega bremena katerega morajo zdaj nositi konsumenti našega mesta. To bo pa tudi v veliko koristza farmerje in druge producente živeža.

Ne govorim iz površnega znanja, ali iz kake osebne simpatije, temveč po natančnem proučavanju tega problema, že več kot tri leta. Govorica, da želim postati tržni nadzornik, je brez podlage. Ako bi želel po tem mestu, potem bi se moral odpovedati kot nadzornik parkov, da bi potem mogel prevzeti tržno nadzorništvo, katero mesto mi je ponudil župan. Čutim pa, da je moja moralna dolžnost zelo velika, da ostanem v zvezi s parki, in zaradi tega ne mislim pustiti mesta kot nadzornik parkov.

Pokazal sem stvar, kakoršna je. Ne morem dovolj nujno pozivljati prebivalstvo tega mesta, da med danes in prihodnjo sredo, ko se bo sešla zopet postavodaja, priporočijo vsakemu članu postavodaje iz Greater New Yorka, bodisi da je demkorat, ali republikanec, da podpirajo governerja in glasujejo za njegovo predlogo.

To ni politična zadeva; to je ekonomično vprašanje in strankarska nasprotstva morajo prenehati, da se stvar reši.

Sledeči so zastopniki iz Greater New Yorka:

Ime.	Okraj.
Queens County.	
PETER A. LENINGER	1
PETER J. M'GARRY	2
WILLIAM H. O'HARE	3
FRANK E. HOPKINS	4
Kings County.	
GEORGE H. ERICSON	1
PATRICK H. LARNEY	2
FRANK B. TAYLOR	3
PETER A. M'ARDLE	4
JAMES H. CAUFIELD, JR.	5
NATHAN D. SHAPIRO	6
DANIEL F. FARRELL	7
JOHN J. McKEON	8
FREDERICK S. BURR	9
FRED. M. AHERN	10
GEORGE R. BRENNAN	11
WILLIAM T. SIMPSON	12
MORGAN T. DONNELLY	13
JOHN P. LA FRENZ	14
JEREMIAH F. TWOMEY	15
SAMUEL R. GREEN	16
FREDERICK A. WELLS	17
WILFRED E. YOUKER	18
BENJAMIN KLINGMMAN	19
AUGUST C. FLAMMAN	20
JOSEPH A. WHITEHORN	21
CHARLES H. DUFF	22
ABRAHAM I. SHIPLACOFF	23
New York County.	
JOHN J. RYAN	1
PETER J. HAMILL	2
CAESAR B. F. BARRA	3
HENRY S. SCHIMMEL	4
MAURICE M'DONALD	5
NATHAN D. PERLMAN	6
PETER P. M'ELLIGOTT	7
ABRAHAM GOODMAN	8
CHARLES D. DONOHUE	9
ABNER GREENBERG	10
JAMES S. MAHONY	11
JOSEPH D KELLY	12
FREDOLIN F. STRAUB	13
ROBERT L. TUDOR	14
ABRAM ELLENBOGEN	15
MARTIN H. M'CUE	16
MARTIN BOURKE	17
MARK GOLDBERG	18
FERRY M. ARMSTRONG	19
FRANK ARANOW	20
HAROLD C. MITCHELL	21
MAURICE BLOCH	22
EARL A. SMITH	23
OWEN M. KIERNAN	24
ROBERT M'C. MARSH	25
MEYER LEVY	26
SCHUYLER M. MEYER	27
CHARLES NOVELLO	28
ALFRED D. BELL	29
TIMOTHY F. GOULD	30
JACOB GOLDSTEIN	31
Bronx County.	
WILLIAM S. EVANS	32
EARL H. MILLER	33
M. MALDWIN FERTIG	34
JOS. M. CALLAHAN	35
Richmond County.	
HENRY A. SEESSELBERG	

Državni senatorji iz Greater New Yorka:

Ime.	Okraj.
Queens County.	
PETER M. DALY	2
Kings County.	
THOMAS H. CULLEN	3
CHARLES C. LOCKWOOD	4
WILLIAM J. HEFFERNAN	5
CHARLES F. MURPHY	6
DANIEL J. CARROLL	7
ALVAH W. BURLINGAME, JR.	8
ROBERT R. LEWSON	9
ALFRED J. GILCHRIST	10
New York County.	
BERNARD DOWNING	11
JACOB KOENIG	12
JAMES J. WALKER	13
JAMES A. FOLEY	14
JOHN J. BOYLAN	15
ROBERT F. WAGNER	16
ALBERT OTTINGER	18
EDWARD J. DOWLING	19
SALVATORE A. COTILLO	20
JOHN J. DUNNIGAN	21
JOHN V. SHERIDAN	22
Richmond County.	
GEORGE CROMWELL	23

PAZITE, KAKO BODO GLASOVALI.

GEORGE W. PERKINS.
Chairman, Mayor Mitchel's Food Supply Commission.

SLOVENSKO

podp. društvo svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Incorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHAR, 674 Ahsay Ave., Rock Springs, Wyo.
Podpredsednik: JAKOB DOLENC, box 181, Broughton, Pa.
Tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, box 647 Forest City, Pa.
Pomožni tajnik: AVGUST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
Blagajnik: JOSIP MARINČIČ, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pomožni blagajnik: ANT. HOCHEVAR, RFD. No. 2, box 11½, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadz. odbora: JOSIP PETERNEL, box 95, Willock, Pa.
1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 65, Burdine, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBREŽAN, box 72, E. Mineral, Kans.
1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki so naprošeni pošiljati vse dopise direktno na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pa pošilja edino potom poštnih, ekspresnih ali bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlovčič, Farmery & Miners National Bank, Forest City, Pa.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kake pomanjkljivosti, naj to nenudoma naznanijo uradu glav. tajnika, da se zamore napako popraviti.

UMETNI JAHAČ

-: ROMAN :-

1.

Na glavni ulici mesta K. je bilo precej živahno. V mestu je bil semenj in vsled tega ni čudno, da je seglo vrvenje tudi na glavno ulico, polno ekvipaž in bogate gospode.

Pri koncu ceste se je naenkrat pojavila črna gruča ljudi in se počasi pomikala naprej.

Kočije so se obrnile, ljudje so stopili s ceste na tlak in napravili prostor.

Obstali so tudi dve mladi dami, kateri je spremljal kavalerijski častnik.

— Če gremo nazaj, — je rekla starejša — ne bomo srečali očeta, ki se bo ravnokar vrnil iz ministrstva. — Na vsak način ga moramo srečati. — Jaz sem mu obljubila. — Toda, kaj je to?

— Najbrže kak sprevod — je odvrnil častnik. — Najboljše je, če stopimo na verando one kavarne, da se množica razkropi. — Zatem lahko nadaljujemo pot.

Na verandi kavarne je bilo že precej ljudi, elegantnih dam in gospodov, ki so neprestano gledali v smer, odkoder se je valila množica. —

Naša trojica je šla na verando in sedla k prvi mizi.

Častnik Gulf je sedel na sredi, na njegovi desni krasna, mlada komtesa Melanija hči vojnega ministra Ralpena, na levi strani pa njena mlajša sestra.

Mlada komtesa je držala v rokah malo čašo sladoleda in nepremično gledala na cesto.

Tudi grof Gulf je bil zamišljen.

— O čem ste premišljevali zdaj, gospod grof? — ga je vprašala Melanija nenadoma.

— Jaz, komtesa?

— No, seveda.

— Na vas sem mislil. — Samo na vas.

— Res? — se je začudila deklica in odkimala. — Ne vrjamem. Že dvakrat sem vas vprašala, če ste že govorili z grofom Selikovom, pa mi dozdaj niste še dali odgovora.

— Zato vam nisem odgovoril, ker sem mislil na vas. — Oprostite, da sem preslišal to malovažno vprašanje.

— Malovažno vprašanje, gospod stotnik? — To se mi pa res čudno zdi. — Skoraj bi rekla, da niste danes razpoloženi. — Z vami mora biti človek zelo potrpežljiv.

— In potrpežljivosti vam manjka, komtesa, kaj ne? — se je zasmejal Gulf.

— No, jaz sem potrpežljiva, če je treba. — Če ni treba, seveda nisem. — Toda, kaj je to?

Medtem se je bila privalila množica skoraj do kavarne. — Zaslišali so se tudi zvoki godbe. — Še celo grof je vstal.

— Oh, to je imenitno — je rekla komtesa Rozalija, mlajša sestra Melanije. — To je najbrže umetni jahač in plesalec na vrvi, gospod Bertrand s svojo družbo. — Zdaj se predstavlja občinstvu. — Pravijo, da bo do večera cirkus že postavljen in da se bo vršila ob osmih prva predstava.

— Ti si pa dobro poučena o tej stvari — se je nasmehnila Melanija. — Gospod grof, ali ste že videli gospoda Bertranda? — Pravijo, da je v svoji stroki neprekosljiv umetnik.

— Ne še, komtesa — je odvrnil mladi mož. — Takih umetnosti ne ljubim. — Plesanje na vrvi pa sploh sovražim, ker se mi zdi, da ponižuje človeka.

— Zakaj pa?

— Sam ne vem zakaj.

— Plesalec na vrvi mora biti vendarle pogumen človek. — Malokdo bi si upal stopiti na vrv, napeto v veliki višini.

— Ne, to ni junaštvo, to ni pogum. — To je le predrznost. — Noben pameten človek ne prodaja za par grošev svojega življenja in svojih udov. — Toda beseda predrznež je še predobra za take ljudi. To so pravzaprav strahopetci, ki se boje dela.

— Vi ste preoster sodnik, gospod grof.

— Ne vrjamem. — Toda, to je moje prepričanje.

— Toda ti ljudje so vseeno srečni in zadovoljni s svojim poklicom.

— Jaz bi rekel, da niso — je odvrnil grof in odkimal. — Na zunanje je morda res tako, v resnici pa ni. — Toda, tukaj so. — Ali vidite tam veliko nojevo pero na baretu?

Na stotine ljudi je drlo po cesti. — Pred "Cafe Francais" je bila taka gneča, da se človek niti skloniti ni mogel.

Najprej sta prijahala dva trobentača v rdečih, z zlatimi vrvicami obšitih uniformah. Trobila sta na žive in mrtve, kajti čimvečji truš je, temvečja je reklama.

Za njima je jahal znameniti Monsieur Bertrand, oblečen v tesno, črno, žametasto obleko. — Na glavi je imel črn baret, na njem pa veliko nojevo pero.

Bil je visoke vitke postave. Dolgi črni lasje in črna brada mu je obkrožala bled obraz. — V njegovih obraznih potezah je bilo nekaj dostojanstvenega. — Vse ženske so zapičile svoje poglede vanj, kajti bil je res vzor moške lepote. — Gledal ni niti na desno niti na levo, ampak strmel je nekam v daljavo, brez zanimanja in cilja.

Konj, katerega je jahal, je bila krasna žival.

Ob njegovi strani je jezdila čudovito lepa ženska. — Bila je visoke, junonske postave, iz oči ji je žarelo življenje, napolodprte ustnice so ji komaj vidno drhtale, kot v neki neznani strasti. — Bila je oblečena v rmeno svilnato obleko.

Ljudje na verandi so vstali, da bi lahko boljše videli sprevod.

Naenkrat je rekla Melanija:

— To je takozvana lepa Marta, žena umetnega jahača. — Poglejte, gospod grof, kako predrzno nas opazuje.

Gulf pa ni odgovoril.

Svoj pogled je imel neprestano vprt v skupino, in zdelo se je, kot da kri vidno izginja iz njegovih lic.

— Oh, gospod stotnik! — je zašepetala komtesa. — Zdi se mi, da vam ta družba ni popolnoma neznana.

— Da, najprej sem mislil, zdaj pa vidim, da sem se motil. — Samo neka podobnost me je zmotila. — Seveda v življenju se vse lahko pripeti.

Vpitje, kričanje, smeh in vriskanje je prevpilo njegove besede. Za sprevodom se je namreč motovilil pajac, oblečen v pisano obleko. — Obraz je imel namazan z vsemi mogočimi barvami. Za seboj je vlekel malega ponija. — Če se mu je ravno zljubilo, je stopil nanj, ali se je pa postavil nanj na glavo. Pri tem je uganjal take neumnosti, da so imeli ljudje od samega smeha vse solzne oči.

Sprevod je gledalcem polagoma izginil izpred oči.

K mizi se je pririnilo par prijateljic, ki so komteso Melanijo uljudno pozdravile in jo začele prositi, da bi šla žnjimi k prvi predstavi.

Povedale so tudi, da bo prihodnje dni napel Monsieur Bertrand med stolpoma cerkve sv. Katarine žico ter plesal po nji.

Ker mu županstvo tega noče dovoliti, pravi, da bo prosil samega kneza za dovoljeje.

Med tem je prišel po cesti minister Ralpen. Ko je opazil svoje dve hčeri na verandi, ju je že od daleč pozdravil.

— Oh, oče — je rekla Rozalija in ga prijela za roko. — Nocoj bo prva predstava. — Gotovo bo zelo lepo. — Ali bomo smeli iti?

— Seveda, moj ljubi otrok. — je odvrnil starec prijazno in jo pogladil po čelu. — Ker jaz ne morem iti, bo šla mati. — Vseeno bi bilo boljše, če bi bil kak možki poleg.

— No, potem nas bo spremil grof Gulf! — je vzkliknila Rozalija.

— Če dovoli ekselenca, sem damam na razpolago — je odvrnil stotnik in se priklonil.

— Hvala lepa, grof — je prikimal starec. — Pojdite kar z nami k večerji, potem pa v cirkus.

(Dalje prihodnjič).

Lahko se ozdravite

Ako ste bolni, pridite k meni.

Jaz imam najfinejše aparate za zdraviti vsako bolezen.

PREISKAVA Z X-ŽARKI.

Jaz vam povem, če morete biti ozdravljeni ali ne,

Jaz vam povem natančno, kaj je pravzaprav vaša bolezen,

Jaz rabim le najnovejše znanstve ne metode in iznajdbe,

Jaz imam sam leke in laboratorij.

Jaz rabim le pravi Neosalvarsan, 914 in 606,

Jaz ozdravim, ako drugi ne morejo

Začudili se boste, kako hitro boste ozdravljeni. Jaz sem specialist s večletno skušnjo in vem, kaj napraviti za vas.

ZDRAVIM USPEŠNO VSE KRONIČNE MOŠKE IN ŽENSKE BOLEZNI.

Posvetovanje in nasvet zastonj.

URADNE URE: v delavnikih od 9. zj. do 8 zvečer ob nedeljah od 10. do 1 ure.

PROF. DOCTOR SLOAN
ŠPECIALIST
408 SIXTH AVENUE

Cor. Smithfield St. PITTSBURGH, PA.

Zmaga.

Saj vem, kam jo bom mahnil,... k Balkovcu, ker tam bom dobil prijatelja.

Kadar se gre za postrežbo za krepčilo telesa, kakor tudi za lepo urejena prenočišča za potnike, takrat je zmaga vedno na moji strani

Moja dolgoletna skušnja v splošnem pri hotelski obrti jamči mojim prijateljem pravo domačo postrežbo. — Torej če čuti telo slabosti, si lačen ali otožen, pridi k meni, in in postregel te bom prav izvrstno.

John Balkovec Hotel
5400 Buttler St., Pittsburgh, Pa.

DR. ROSENTHAL,
SPECIALIST,
622 PENN AVE., PITTSBURGH, PENNA.

Dr. Rosenthal, špecialist že čez 20 let. Ako imate tajne bolezni, syphilis, čankar, kapavico, izgubo semena, bolno kri, nervoznost, šolodec, ledice, mazulji, revmatizem in druge bolezni, uprašajte za nasvet Dr. Rosenthala in povedal vam bo če ste ozdravljivi.

POSEBNA PONUDBA za kratek čas je dva dolarja na teden. Ako niste zadovoljni s ozdravljenjem vam vrnem dva dolarja.

Dr. Rosenthal zdravi z najboljšimi zdravili, ki jih dobi iz Evrope, Indije, Kitajske, Južne Amerike in vseh drugih krajev sveta. On išči zdraviti le svoje bolnike.

Dr. Rosenthal, 622 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

ordinira v Pittsburghu čez 20 let.

Uradne ure tedensko od 9. zjutraj do 5. popol. Ob četrtkih in sobotah od 9. zjutraj do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. zjutraj do 2. popoldne.
Govori se slovensko. Na zdravi po pošti. Izrežite in obdržite to objav

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

V enem mesecu se je vse na dobro obrnilo.

Spoštovani gospodje:—

Nekaj več kot en mesec uživam vaš Bolgarski Krvni Čaj in prav dobro se počutim, kot nikdar preje. Dokler nisem užival tega čaja, sem bil vedno zaprt in nobenega teka nisem imel, niti 24 ur ni minulo, da bi me ne bolela glava.

S spoštovanjem
Franjo Vlahovič,
Sta. A. Box 86
Yougstown, Ohio.

To in tisoč sličnih pisem svedoči, da je Bolgarski Krvn Čaj najboljše zdravilo na svetu.

Ena velika škatlja Bolgarskega Krvnega Čaja, ki traja 5 mesecev za 1 dolar, šest škatelj za 5 dolarjev kamorkoli pošlje

Marvel Products Company,
9 Marvel Building,
PITTSBURGH, PA.

Opomba: Ako hočete pošiljatev zagotoviti, pošljite 10c. več.

IŠČE SE 300 MOŽ

za delati drva pri Cleveland Cliff & Iron Co. Za pojasnila in podrobnosti se obrnite pismeno ali osebno na:

Louis Mikulich,
(16-21—8) Forest Lake, Mich.

POZOR! — FARME!

Zdaj je čas, da si kupite farme z vsem potrebnim, ko vidite, kaj raste. Tu so štiri na prodaj od 120 do 140 akrov. Pišite na:

J. M.,
864 — 74. Ave., West Allis, Wis.
(17-20—8)

Dr. LORENZ.

Jaz sem edini slovensko govoreči špecialist moških bolezni v Pittsburghu, Pa.

Uradne ure: dnevno od 9. dopoldne do 8. ure zvečer. V petkih od 9. dopoldne do 2. popol. V nedeljo od 10 dop. do 2. popol.

DR. LORENZ,
špecialist moških bolezni,
644 Penn Ave. II. nadst. na ulico,
Pittsburgh, Pa.

POZOR ROJAKI

[illegible]

JAKOB WAHČIČ,
6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom v zapadnih državah, Montani, Wyoming, Utah in Soloradi, naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Pleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. On je pred leti že večkrat prepotoval države, v katerih so naši rojaki naseljeni in je povsod dobro poznan. — Upati je, da mu bodo šli rojaki v vseh ozirih na roko, posebno že, kog ima [illegible]

NOVO!

Naznanjam cenjenim rojakom širom Amerike, da imam sedaj v zalogi zopet tri nove prave Kranjske Columbia recorde (plošče).

E 3258 (Sem slovenska deklica / (Regiment po cesti gre 75c
E 3259 (Vsi so prihajali, njega ni b'lo / (Divja rožica 75c
E 3260 (Škrjanček poje švrgoli / (Slišala sem ptičko pet' 75c

Cena vsem trem $2.25 pošiljam po Expressu. Ako kdo želi da jih odpošljem z obratno pošto, naj priloži 15c. za poštnino in jih odpošljem z prvo pošto.

To so v resnici nove prave kranjske plošče s finim petjem; pojo na obe strani.

Se priporoča Vaš rojak:
IVAN PAJK,
456 Chestnut St., Conemaugh, Pa.

DOCTOR KOLER

988 PENN AVE. PITTSBURGH, PA.

SLOVENSKI ZDRAVNIK

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, špecialist v Pittsburghu, ki ima 22letno prakso v zdravljenju tajnih moških bolezni.

Sifilis ali zastrupljenje krvi zdravi z gliscovitim 606, ki ga je izumel dr. prof. Erlich. Če imate mozolje ali mehurčke po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kostih, pridite in izčistil vam bo kri. Ne čakajte, kar ta bolezen se zalezе.

Semenotok, kapavec ali triper in tudi vse druge posledice, ki nastanejo radi tega. Te bolezni zdravim po zadnji metodi v najkrajšem času.

Kakor hitro opazite, da vam ponehuje moška zmožnost, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam jo bom zopet povrnil.

Sušenje cevi, ki vodi iz mehurja, ozdravim v kratkem času

Hydrocelo ali vodenico, kilo ozdravim v 30 urah in sicer brez operacije.

Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbta in vžaslih tudi pri spuščanju vode, ozdravim z gotovostjo.

Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, srbečico, škrofle in druge kožne bolezni, ki nastanejo vsled nečiste krvi, ozdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Uradne ure: od 9. do 8. Ob nedeljah od 9. do 3.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

Slovenic Publishing Company

82 CORTLANDT ST., NEW YORK, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Ahnov nemško-angleški tolmač, vezan	⊢.50
Cerkvena zgodovina	⊢.70
Hitri računar	⊢.40
Poljedelstvo	⊢.50
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	$1.00
Sadjereja v pogovorih	⊢.25
Slov.-angleški in angl.-slov. slovar	$1.50
Trtna uš in trtoreja	⊢.40
Umna živinoreja	⊢.50
Umni kletar	⊢.50
Umni kmetovalec	⊢.50
Veliki slovensko-angleški tolmač	$2.00

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Bodi svoje sreče kovač	⊢.50
Doli s orožjem	⊢.50
Fabiola	⊢.50
Miklova Zala	⊢.50
Pegam in Lambergar	⊢.30
Preganjanje indijanskih misijonarjev	⊢.40
Rodbinska sreča	⊢.50
Slovenske novele in povesti	⊢.30
Socializem	⊢.15
Socijalna demokracija	⊢.10
Stanley v Afriki	⊢.25
Trojka	⊢.50
Vojna na Balkanu 13 zvez.	$1.85
Zgodovina c. in k. pešpolka št. 17 s slikami	⊢.50
Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeviča Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu)	⊢.70
Strah na Sokolskem gradu 100 zvez.	$6.00

RAZGLEDNICE:

Newyorške s cvetlicami, humoristične, božične, novoletne in velikonočne komad po	⊢.03
ducat po	⊢.25
Album mesta New Yorka s krasnimi slikami, mali	⊢.25

ZEMLJEVIDI:

Združenih držav mali	⊢.10
veliki	⊢.25
Avstro-Italijanska vojna mapa	⊢.15
Balkanskih držav	⊢.15
Evrope	⊢.15
Evrope, vezan	⊢.50
Vojna stenska mapa	$3.00
Vojni atlas	⊢.25
Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav po	⊢.25
Avstro-Ogrske mali	⊢.10
veliki vezan	⊢.50
Celi svet	⊢.25
Velika stenska mapa U. S. na na drugi strani pa celi svet	$3.00

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakazmici, ali poštnih znamkah Poštnina je pri vseh cenah že vračunana.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

CENA SAMO 25 CENTOV.

STENSKO MAPO CELE EVROPE $3.00.

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZEDINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET, CENA $3.00.

ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DALMACIJE Z MEJO AVSTRO-OGRSKE Z ITALIJO. — CENA JE 15 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.